

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Raşidi Hilafet'in Kitlesele İşsizliğe Karşı Alacağı Pratik Önlemler

(Tercüme)

İşsizlik de tüm diğer meseleler ve sorunlar gibi tüm dünyada mevcut olan açgözlü kapitalist sistemden meydana gelmektedir. Tatbik edilmekte olan kapitalist iktisat nizamı sadece afat ve krizlere ve iktisadi krizlere yol açmaktadır. Toplumlarda sınıf sistemini ve ekonomik felaketleri doğurmuştur, işsizlik sayısını artırmış, insanların tasarruflarını tüketmiş ve çoğu ülkede ekonomileri batırmıştır.

İşsizlik nedir ve işsizlik sorununu giderecek çözümler nelerdir?

İşsizlik; bir kişinin makul bir hayat standardını sağlayacak kadar geçimini sağlamaktan aciz olmasıdır. Makul standarttan kasıt; temel gıda, barınma ve giyim ihtiyaçlarıdır. İşsizlikle mücadele yamalı bohça değil köklü bir çözüm olmalıdır. Mevcut vakalar ve yıkıcı ekonomik felaketler devletlerin almış olduğu tedbirlerin anlık, geçici ve sınırlı olduğunun delilidir. Tüm vaatlere rağmen işsizlik oranlarını besleyen ve artıran şey; faiz temelli bankacılık, bu bankalara bağlı finans kurumları, krediler, azınlığın elinde biriktirilen servetler ve zorunlu kılınan kağıt paralardır, yani kapitalist iktisat sisteminin yapısıdır.

İşsizlikle köklü bir mücadele ancak İslami bir iktisat nizamı ile mümkündür: İslami iktisat nizamının temelleri ise şöyledir:

- 1- Kağıt para sistemi yerine altın ve gümüş para sisteminin uygulanması
- 2- Kredilerde faizin (ribanın) haram olması
- 3- Stokçuluğun haram olması

- **Zorunlu Kağıt Para (Banknot) Sistemi** Devletin piyasayı sarstıkları bir başka araç ise zorunlu kağıt para sistemi ile oluşturdukları enflasyon, zayıf alım gücü, durgunluk ve bunlara bağlı olarak işten çıkarmalar gibi krizlerdir. Bununla mücadelede ise seçtikleri iki yöntem vardır.

* Devlet güçlü ve parası üstün ise yeni para basıp piyasaya sürerek ekonomiyi hareketlendirmektedir. Eski ABD Başkanı Obama da ekonomik kriz esnasında bu yöntemi kullanmıştır. Halkın satın alma gücünü artırmak için milyarlarca kağıt para bastırılmıştır. Ancak durgunluk döneminde şirket sahipleri yeni ürün üretmek yerine - ki bu yeni işçi almak demektir - stokladıkları ve kullanmadıkları ürünleri piyasaya sürmeyi tercih ettiler. Görüldüğü gibi bu işlem işsizliği çözmek için bir çözüm değil daha çok üretim çarkını döndürmek yerine kullanılmayan ürünlerden kurtulmanın yöntemidir.

* Veya devlet bono satarak veya IMF ve Dünya Bankası'ndan kredi alarak borç para alır. Bu metot İslam beldelerinin çoğunda kullanılmaktadır. Ekonomiyi canlandırmak için yatırımları teşvik etmeyi, daha çok araştırma yapmayı ve daha çok istihdam imkânları üretmeyi vaat eder dururlar. Ancak uyguladıkları "ağrı kesiciler" bir türlü faiz temelli bankaların ve hisse bazlı şirketlerin kaynaklarından kurtulamazlar. Üstelik bu metodun ancak piyasadaki enflasyonu artırmaya yarıyor olmasını da zerre kadar önemsemezler.

Altın ve gümüş temelli bir sistemde durgunluk dönemi olduğunda kapitalist sistemlerin ekonomik krizinde olduğu gibi işçi çıkarmalar olmaz. Bu sistemde çözüm, üretim masrafları ve maaşlar düşürülür. Bu çözüm ekonomi çarkının durmasına veya krizden krize geçmeye neden olmaz, aksine yavaş da olsa çark dönmeye devam eder. (Altın ve gümüş sisteminin faydalarına dair teferruatlı açıklamaları "İslam'ın İktisat Nizamı" kitabında, Türkçesinde sayfa 351'den itibaren)

- **Tefecilik ve faizli kredinin haramdır (dolayısıyla yasaktır)** Kapitalist ekonomik nizamların olmazsa olmazı faize dayalı bankacılıktır. Ticaretin de, ziraatın ve sanayinin de temeli faize dayalıdır. Borç alanla bankalar arasında yapılan sözleşmeler faize dayalıdır çünkü

bankalar parayı para karşılığında satıyorlar ve kendileri hiçbir zarara uğramayarak yükledikleri faiz sayesinde insanların emeğini sömürüyorlar. İslam'ın iktisat nizamında ise paranın kullanım sebebi araştırıldıktan sonra Beyt-ül Mâl faizsiz olarak borç verir. Borç isteyen, borcu ya geçimi için veya ziraat için ister. İlkine gelince; İslam tebaasındaki her ferdin geçimini temin etmek zorundadır. İkincisine gelince; İslam muhtaç olana faizsiz borç vererek bu sorumluluğunu yerine getirmek zorundadır. Ömer bin Hattab Radiyallahu anh Irak'taki çiftçilere arazilerini ekmeklerini sağlayacak şekilde ve toprak mahsul verene kadar Beyt-ül Mâl'den vermiştir. Yani borç isteyen çiftçi, Irak'taki çiftçiler gibi ayakları üzerinde durana kadar borç verilecektir. Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem geçimini sağlamak üzere odun toplaması için bir adama bir ip ve bir keser vermiştir.

- **Stokçuluk kesinlikle yasak ve haramdır**, kapitalist iktisatçı servet sahiplerinin mal ve parayı ellerinde tutup piyasadan çekmeleri insanlar arasında dolaşmasına engel olmuş, piyasadaki talebi düşürerek üretimi azaltmış ve ekonomi çarkını durdurmuştur. Bundan dolayı da toplumlarda işsizlik ve dolayısıyla az gelimli insan sayısı artmıştır. İslam'ın iktisat nizamında ise stokçuluk (ihtikâr) kesinlikle haramdır. Para; parayı parayla değişmenin, parayı emekle ve emeği emekle değişmenin bir aracıdır. Değişim için koyulmuş olan bu ölçü insanlar arasında ne kadar yaygın olursa iş o kadar artar, insanların topluma katkıda bulunmasını teşvik eder ve toplam harcamaların fertlerin ve toplumun ekonomik refahını kalkındırmaya götüren sürekli bir döngü oluşturur. (İstihkar ile biriktirme arasında büyük bir fark olduğunu "İslam'da İktisat Nizamı" kitabının, Türkçesinde sayfa 242'den itibaren, öğrenebilirsiniz) Hilafet Devletinin Anayasa Tasarısı'nın 142. Maddesi şöyle demektedir: **"Zekâtı verilse bile malın kenz edilmesi (yığılıp saklanması) yasaklanır."**

İşsizliği ortadan kaldırmak için İslam'ın iktisat nizamının ortaya koyduğu ilkeler ve köklü çözümler bunlardır. Bunlar sadece işsizliği değil aynı zamanda her türlü yozlaşmayı ve kapitalist iktisat politikalarının tahakkümünü de ortadan kaldırmaktadır.

Pratikte Raşidi Hilafet işsizliği önlemek için hangi mekanizmaları ve önlemleri kullanacaktır?

1- Hilafet; Müslümanların malından almadan, ganimetlerden ve diğer sabit gelirlerinden elde ettikleriyle sadece Beyt ül-Mâl'dan alıp muhtaç vatandaşlarına vererek iktisadi dengeyi sağlamaya muktedirdir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem Muhacirlerle Ensar arasındaki mülkiyet dengesizliğini gidermek için Benî Nadîr'den elde ettiği feyleri (ganimetleri) Muhacirlere tahsis edip iki kişinin dışında Ensar'a bir şey vermeyerek ekonomik dengeyi sağlamak için gerekli olanı yapmıştır. Benî Nadîr'e karşı sulh ile elde ettiği zaferden sonra, Benî Nadîr mallarını dilediği yere koymasına için Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e ait kıldı. Bunun üzerine şu ayet nazil oldu: ﴿كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ﴾... ﴿**"İçinizde yalnız zenginler arasında dolaşan bir güç olmasın diye"** [Haşr 7]

Allah Allah Subhânehu ve Teâlâ servetin pay edilmesini Peygamberi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e emretmiştir.

Peygamberimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem de Muhacirler arasında pay edip iki kişinin dışında Ensar'a bir şey vermedi. Zira onlar gerçekten de Muhacirler konumundaydı.

2- Kamu mülkiyeti; Şari'nin topluma lütfettiği, mallardan müşterek faydalanma iznidir. Kamu mülkiyeti; Şari'nin müşterek mal olarak tanımlayıp fertlerin mülkiyetinde olmasını yasaklamıştır. Kamu mülkiyeti üç çeşittir:

(A) Şehir meydanları gibi veya şehir dışında su ve mera gibi toplumun yararlandığı her yer, sosyal tesisler vs.

(B) Bitmez tükenmez, kesilmez madenler.

(C) Yollar, nehirler, göller, denizler, devlet okulları, hastaneler vs. gibi tabiatı gereği fertlerin sahiplenmesi mümkün olmayan şeyler.

Hilafet Devletinin Anayasa Tasarısı'nın 140. Maddesi şöyle demektedir: **"Ümmetin fertlerinden her ferdin, kamu mülkiyetine giren her şeyden faydalanma hakkı vardır."**

Devletin tebaadan kayırdığı bir kimseye kamu mülklerini mülkiyet edinme veya kullanma izni vermesi caiz değildir. "(Kamu mülkiyetine ve onlardan faydalanmanın hükümlerine dair "Anayasa Mukaddimesi ve Esbab-ı Mucibesi'nin 137.-140. Maddelerine bakınız)

3- İslam; Ümmetin ihtiyaçlarını karşılamayı Devletin üzerine farz kılmıştır çünkü bu Ümmetin hakkıdır. Her bir ferdin ihtiyacını karşılamanın yanı sıra halk arasında refah ve hizmetlerin dağıtılmasından da Devlet sorumludur. Buhari; İbn Ömer Radiyallahu anh kanalıyla tahric etti: Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle demiştir: «الإمام الذي على الناس راعٍ» «وهو مسؤولٌ عن رعيته» **“İmam Râidir ve Raiyesinden Mes`uldür.”**

Bugün ise tam tersini görmekteyiz. 2018 yılında 26 milyarlerin elinde birikmiş olan dünya serveti geri kalan insanlığın elindekine eşit!! Hilafet Devletinin Anayasa Tasarısı'nın 124. Maddesi şöyle demektedir: **“İktisadî problem; malları ve menfaatleri tebaanın tüm fertlerine dağıtmak, bunların sahibi olmak ve bunlar için çalışma olanağı tanımak suretiyle bunlardan faydalanmalarına imkân vermektir.”**

4- El-Hakîm olan Allah; çalışma gücüne sahip olan erkeğe kendisinin ve sorumluluğundakilerin temel ihtiyaçlarını (nafakasını) karşılamak için çalışmayı farz kılmıştır. Yeni doğanlara nafaka farz kılınmıştır. Varisi çalışmaya güç yetiremediği takdirde nafakayı temin etmekten Beyt ül-Mâl sorumlu olur. Kendisine infakta muktedir bir yakını olmayan fakir bir kimsenin nafakası Devletin üzerine farzdır. Hilafet Devleti Anayasa Tasarısı Madde 153: **“Devlet; tabiiyetini taşıyan herkes için iş bulmayı garanti eder.”**

5- Ölü Araziyi Üretime Kazandırmak İşsizlik; çiftçilik yapmaya muktedir olan fakirleri istihdam etmekle ortadan kaldırılır. Devlet mevat arazileri arazisi olmayanlara veya arazisi küçük olanlara ikta eder. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem; Bilal el-Mezni'ye Akik denilen yerin tamamını ikta etti. (Mevat arazinin ikta ve ihya edilmesine dair teferruatlı bilgiler için Hilafet Devleti'nin Anayasa Tasarısı, Maddeler 134, 135, 136'ya bakınız).

6- Devlet; araştırma merkezleri ve teknolojik bilim enstitüleri kurması lazımdır ki özellikle sanayileşme politikaları doğrudan teknolojiyle alakalıdır. Devlet bilim insanlarına ve yetenekli kişilere sahip çıkıp onlara rahat bir geçim sağlarsa kaybetmiş olduğumuz veya göç etmiş üreticiliğin geri geldiğini göreceğiz. Ve Müslümanlar tekrar iktisadi, siyasi, askeri ve kültürel açıdan olmaları gereken, diğer milletlerden üstün konuma, yeniden ulaşacaklar.

İşsizliği ortadan kaldırmak ve tüm Müslümanların beldelerindeki kaynaklardan faydalanabilmesini sağlamak için, tüm iktisadi sorunların çözülmesi için köklü bir değişime, bir devrime ihtiyaç var. Onun için bu mesele her yerde duyurulmalıdır. Bu mesele İslam'ın hükmüdür. Ancak bununla Şeri hükümlerin talep ettiği doğrultuda insanoğlu adalete, salaha ve emniyete kavuşacaktır. O zaman ölmekte olan kapitalizme alternatif olarak Raşidi Hilafet hayata geçecektir. Allah onun dönüşünü bir an önce nasip etsin.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi adına

Rana Mustafa